

Handleiding

Telmee

Versie 5.3
Augustus 2012

HET NATUURLOKET

Telmee
Augustus 2012 - Versie 5.3

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is ontwikkeld door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN), het Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteem Dynamica van de Universiteit van Amsterdam (IBED/UvA) en de stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (VOFF).

Het is het eerste volwaardige systeem dat natuurgegevens bundelt, uniformeert, valideert en op een eenvoudige manier toegankelijk maakt.

Inleiding

Welke soorten dieren en planten komen voor in Nederland, hoeveel zijn het er en waar zitten ze? Gaan ze voor- of achteruit en waardoor? Dit zijn vragen waar landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) zich dagelijks mee bezig houden. Dat kan alleen doordat duizenden vrijwilligers hun waarnemingen doorgeven.

Ook uw waarnemingen helpen om deze vragen te beantwoorden. Voer uw waarnemingen daarom in op Telmee, het invoerportaal van de PGO's. Zo draagt u bij aan de kennisontwikkeling over de natuur in Nederland.

Alle gegevens die worden ingevoerd via Telmee komen, na validatie, in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) terecht. De NDFF wordt ontwikkeld en beheerd door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN), het Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteem Dynamica (IBED) van de Universiteit van Amsterdam (UvA), en de Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF).

Alle waarnemingen die via Telmee binnenkomen worden gevalideerd. Dat gebeurt deels automatisch, aan de hand van kennisregels, en deels handmatig. De handmatige validatie wordt gedaan door experts, die veel kennis hebben over de betreffende soort. Validatoren besteden dagelijks vele uren aan het controleren van de ingevoerde data. Via Telmee kunnen de validatoren vragen stellen aan de waarnemers over een bepaalde waarneming.

In september 2010 is de geheel vernieuwde website van Het Natuurloket online gegaan. Deze website is bedoeld voor het opvragen van gevalideerde natuurgegevens uit NDFF. Op deze manier wordt de NDFF ingezet voor de bescherming van soorten. De Gegevensautoriteit Natuur en de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties zien er samen op toe dat de gegevens goed gebruikt worden. Het Natuurloket zorgt voor de toegankelijkheid van de gegevens.

Meer weten over de NDFF en het Natuurloket? Neem dan contact op met de Helpdesk van Het Natuurloket: info@natuurloket.nl of 0800 2356333 (gratis).

Inhoud

Registeren	7
Inloggen	8
Wachtwoord wijzigen	9
Persoonlijke gegevens	9
Organisatie	10
Nieuwe waarneming invoeren.....	11
De locatie aangeven.....	13
Lijnen, vlakken en coördinaten invoeren	15
Betekenis van de symbolen in het menu extra functies	15
Lijnen invoeren	17
Vlakken invoeren	18
Coördinaten invoeren	19
Hokken invoeren.....	20
De datum en tijd aangeven.....	21
Datum invoeren	21
De kalender gebruiken.	22
De tijd doorgeven	22
De naam van de locatie invoeren	23
De soort doorgeven	24
Een soortgroep kiezen	24
Een soortgroep toevoegen	24
Zoeken op Nederlandse naam.....	25
Zekerheid van de determinatie	28
Aantal individuen.....	28
Basisvelden invullen.....	29
Stadium invoeren	29
Sekse invoeren.....	29
Gedrag invoeren	30
Determinatiemethode invoeren.....	30

Extra velden invullen	31
Biotoop invoeren	31
Zoek- of vangmethode invoeren	32
Bewijs invoeren	32
Verblijfplaats invoeren.....	32
Doodsoorzaak invoeren.....	32
Opmerkingen toevoegen.....	33
Foto of geluidsopname toevoegen aan de waarneming	34
<i>Waarnemingen bekijken .....</i>	36
Betekenis symbolen in het menu waarnemingen	37
De inhoud van een map bekijken	38
Waarnemingenlijst tonen	38
Soortenlijst tonen	38
Foto-overzicht tonen	38
Betekenis van de symbolen in de waarnemingenlijst ...	40
Status van de waarneming	40
Informatie over de waarneming.....	40
Bladeren door de waarnemingen	41
Volgorde van de waarnemingen / De details van een waarneming bekijken	41
<i>Waarnemingen wijzigen .....</i>	42
<i>Waarnemingen indelen .....</i>	43
Een map aanmaken	43
Waarnemingen toevoegen aan een map	44
Waarnemingen verplaatsen	45
<i>Rechten op mappen toekennen.....</i>	47
Personenselectie	47
Bekenden.....	48
Persoon kiezen	48
Rechten geven	49
Mappen van een andere waarnemer bekijken.....	50

Waarnemingen exporteren.....	51
Bericht van een expert.....	52
Opmerking van een expert.....	52
Voorstel voor andere soort.....	52
Tips voor invoer van waarnemingen.....	53

Registreren

Bent u nieuw op Telmee? U te kunnen inloggen dient u zich eerst te registreren.

Klik op de Homepagina van Telmee in de linkerkolom op de link 'Registreren'.

U komt dan in een formulier waar u uw persoonsgegevens dient in te vullen, en u kunt een gebruikersnaam en wachtwoord kiezen. U meldt zich definitief aan door het formulier te versturen. U ontvangt korte tijd later een bevestiging per e-mail.

Via deze e-mail kunt u uw account activeren. Vanaf dat moment kunt u op Telmee inloggen met uw nieuwe gebruikersnaam en wachtwoord.

Inloggen

- Ga naar www.telmee.nl;
- Vul uw gebruikersnaam en wachtwoord in¹;
- Klik op

¹ Geen gebruikersnaam of wachtwoord? Registreer dan eerst! (zie pagina 7)

Persoonlijke instellingen

In dit menu kunt u uw eigen instelling wijzigen.

Klik na inloggen op [Persoonlijke instellingen](#), links in beeld. U kunt in dit menu: uw wachtwoord wijzigen, uw persoonlijke gegevens instellen en uw organisaties instellen.

Wachtwoord wijzigen

Klik in het menu Persoonlijke instellingen op 'wachtwoord wijzigen'. U kunt hier uw nieuwe wachtwoord intypen. Herhaal het wachtwoord

(ter controle) en klik op . Het wachtwoord is gewijzigd.

Persoonlijke gegevens

Gegevens zoals voornaam, achternaam en adres, kunt u in uw account opslaan. Alleen uw e-mailadres is verplicht. Wanneer u uw

woonadres invult, zal de knop in het menu nieuwe waarneming ervoor zorgen dat de kaart direct op de juiste plek staat ingezoomd.

Organisatie

In dit menu kunt u uw waarnemersnummer(s) invullen, als u die heeft. Dit is relevant wanneer u al eerder waarnemingen hebt doorgegeven aan een PGO. In de toekomst kan uw Telmee-account dan gekoppeld worden aan deze nummers.

TEL MEE MET DE NATIONALE DATA

informatie FAQ Help Over Telmee Forum Te

Organisaties

organisatie	waarnemercode
☐ ANEMOON	<input type="text"/>
☐ BLWG	<input type="text"/>
☐ De Vlinderstichting	<input type="text"/>
☐ EIS	<input type="text"/>
☐ FLORON	<input type="text"/>
☐ NHGL	<input type="text"/>
☐ NMV	<input type="text"/>
☐ RAVON	<input type="text"/>
☐ SOVON	<input type="text"/>
☐ Tinea	<input type="text"/>
☐ Waarneming.nl	<input type="text"/>
☐ Zoogdiervereniging	<input type="text"/>

Nieuwe waarneming invoeren

U kunt alleen een waarneming invoeren als u bent ingelogd. Klik op 'Nieuwe waarneming' in het menu links in beeld:

U komt nu terecht in het menu 'Nieuwe waarneming'.

Betekenis van de symbolen boven de kaart

Wanneer u naar het menu 'Nieuwe waarneming' gaat, ziet u boven de kaart een aantal symbolen staan:

Nieuwe waarneming	
land: Nederland	
zoek op:	zoek
	

Toon geselecteerde land. De kaart zoomt uit naar het land dat geselecteerd staat. Gebruik het keuzemenu om een ander land te kiezen.

Favoriete locaties. Om niet steeds naar dezelfde locatie te hoeven navigeren, kunt u uw favoriete locaties opslaan.

Eigen omgeving. De kaart navigeert direct naar het adres dat u hebt ingevuld bij registratie. Heef u geen of een incorrect adres ingevuld? Verander dan uw persoonlijke instellingen (zie pagina 9).

Grote kaart. Klik voor een grotere weergave van de kaart. Klik nogmaals op deze knop om terug te keren naar de standaard weergave.

Extra functies. Om meer details aan de locatie toe te voegen kunt dit menu openen.

De locatie aangeven

Het aangeven van de locatie gaat altijd via de kaart. Het systeem staat standaard op *puntwaarneming*. Voor lijnen, hokken en vlakken: zie pagina 15.

Navigeren op de kaart

U kunt navigeren op de kaart met behulp van de navigatiebalk of door te klikken op de kaart. Gebruik de plus en de min linksboven om in-en uit te zoomen.

Verder kunt u ook met de muis over de kaart navigeren.

In- en uitzoomen op de kaart

U kunt op verschillende manieren in- en uitzoomen op de kaart.

1. Met de knop ; Klik op de plus of de min om in- en uit te zoomen
2. Met behulp van de muis: klik op de kaart om in te zoomen op een bepaald gebied;
3. De scroll-knop van uw muis kan ook gebruikt worden voor in- en uitzoomen.

Wanneer de kaart voldoende is ingezoomd kunt u de locatie bevestigen door op de kaart te klikken (er verschijnt dan een rood ballonnetje).

Zoeken op straat, postcode en/of plaats

Typ in de zoekbalk boven het kaartje de straatnaam, postcode of de plaats van de locatie die u zoekt. Bijvoorbeeld "Droevendaalsesteeg

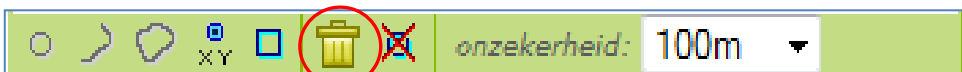
Wageningen". Klik op **zoek**, of druk op [Enter]. De kaart zoomt automatisch in op de juiste locatie.

Klik op de kaart om de locatie te bevestigen (er verschijnt dan een rood ballonnetje).

Is het rode ballonnetje verschenen, maar is het niet de juiste locatie?

Dan kunt u de locatie weer weghalen door te klikken op (net boven de kaart). Het menu extra functies wordt nu zichtbaar:

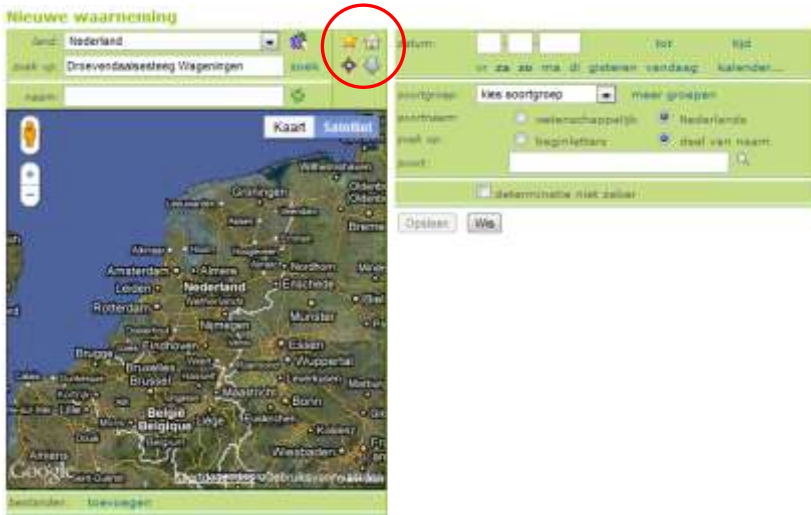
Klik op het prullenbakje en het ballonnetje verdwijnt van de kaart.

Lijnen, vlakken en coördinaten invoeren

Bij voorkeur geeft u uw waarnemingen door als puntwaarnemingen, omdat deze het meest nauwkeurig zijn. Het invoerportaal staat daarom standaard ingesteld op 'puntwaarneming'. Maar er zijn ook andere mogelijkheden.

Klik op de grijze pijl rechtsboven de kaart. Het menu *extra functies* wordt nu zichtbaar:

Betekenis van de symbolen in het menu extra functies

- Teken punt: bij klikken op de kaart wordt een puntlocatie aangegeven.
- Teken lijn: bij klikken op de kaart wordt het eerste punt van een lijn aangegeven.
- Teken vlak: bij klikken op de kaart wordt het eerste punt van een vlak aangegeven.

Handmatige invoer punt: met deze optie kunt u handmatig coördinaten invoeren.

Handmatige invoer hok: met deze optie kunt u handmatig hokken invoeren.

Verwijderen: wis alle getekende punten.

Verwijderen: wis laatst getekende punt.

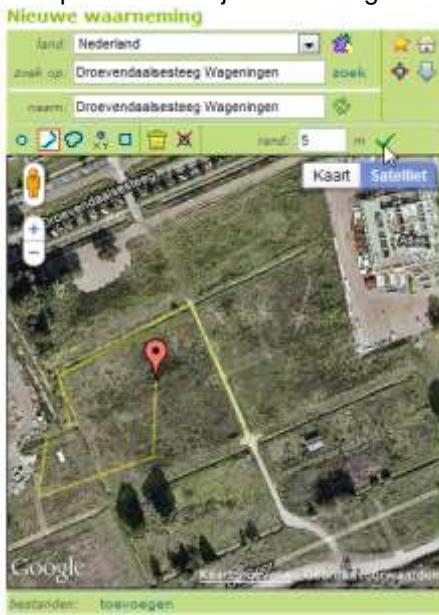

Lijnen invoeren

- Klik op *teken lijn*.

- Zoek de juiste locatie op de kaart (zie *locatie aangeven*).
- Klik op de kaart om het begin van de lijn aan te geven.
- Klik op een andere plaats op de kaart om het volgende punt aan te geven.
- Ga hiermee door totdat de lijn naar wens is. Met kunt u het laatste punt wissen. Met wist u de hele lijn.
- Klik op om de lijn te bevestigen.

- Geef bij *rand* aan hoeveel meters het waarnemingsgebied zich uitstrekt aan weerszijden van de lijn. Is de lijn klaar, maar toch niet juist? Dan kunt u de lijn weer weghalen door te klikken op net boven de kaart.

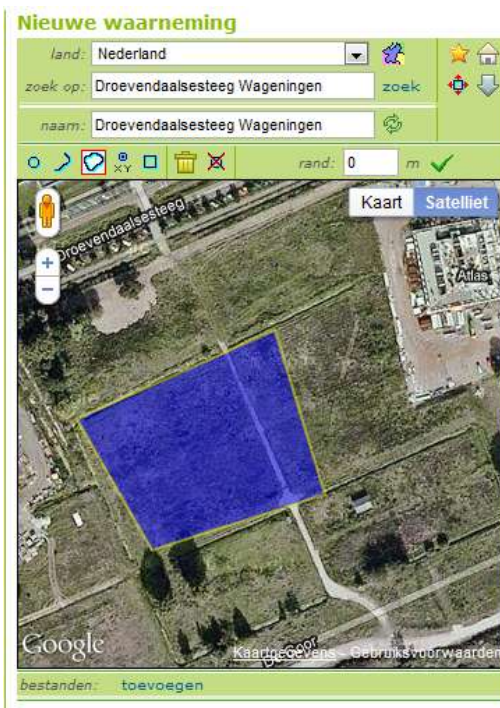
Vlakken invoeren

- Klik op *teken vlak*.

- Zoek de juiste locatie op de kaart (zie *locatie aangeven*).
- Klik op de kaart om het begin van het vlak aan te geven.
- Klik op een andere plaats op de kaart om het volgende punt aan te geven.
- Ga hiermee door totdat het vlak naar wens is. Het laatst aangeklikte punt verwijderen? Klik op net boven de kaart.
- Klik op om het vlak te bevestigen. Als het vlak bevestigd is wordt het blauw.
- Geef bij *rand* eventueel het aantal meters van de onzekerheidsmarge om het vlak.

Is het vlak getekend, maar toch niet juist? Dan kunt u het vlak weer weghalen door te klikken op net boven de kaart.

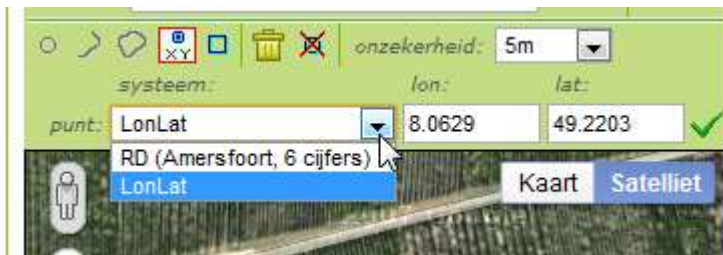

Coördinaten invoeren

- Klik op *handmatige invoer punt*.

- Kies in het dropdownmenu tussen RD (Amersfoort) coördinaten of LatLng (breedte en lengte in graden).

- Voer het veld x (of Lat) en y (of Lng) in.
- Klik op of druk op Enter om te bevestigen.
- Het rode ballonnetje verschijnt op de kaart.

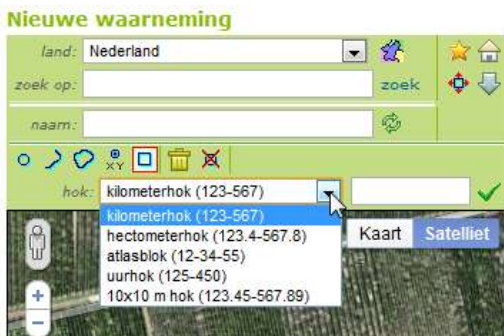
Is het punt getekend, maar toch niet juist? Dan kunt u het punt weer weghalen door te klikken op boven de kaart.

Hokken invoeren

- Klik op *handmatige invoer hok*.

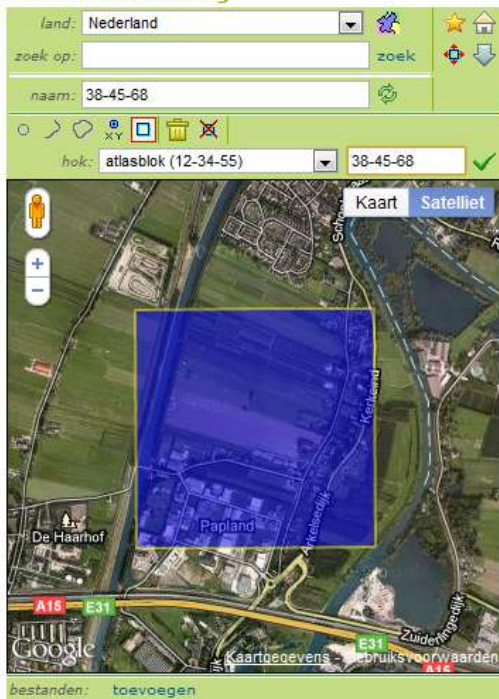
- Kies uit het dropdownmenu welk type hok u wilt invoeren.

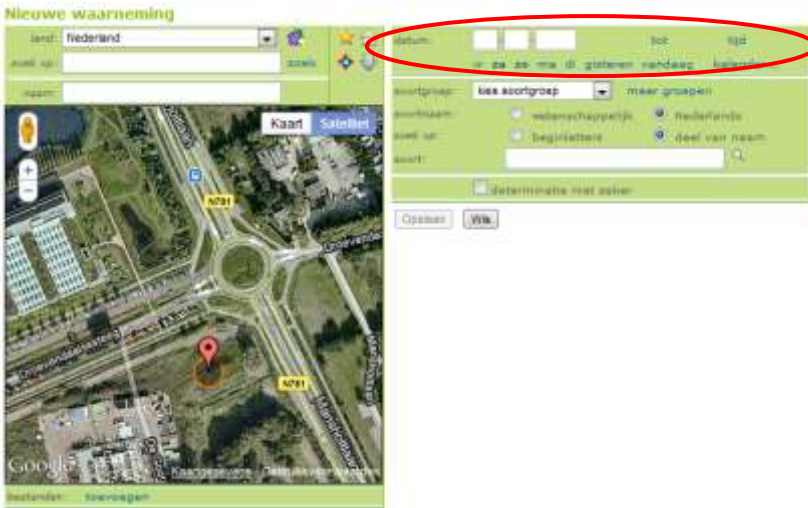
- Voer het hok in in het zoekveld (scheiden met een -).
- Klik op of druk op Enter om te bevestigen.

Is het hok getekend, maar toch niet juist? Dan kunt u het hok weer weghalen door te klikken op boven de kaart.

Nieuwe waarneming

De datum en tijd aangeven

The screenshot shows the 'Nieuwe waarneming' (New observation) form. The 'datum:' (date) field is circled in red and contains the date '15-08-2009'. Below the date field, there are options for 'tot' (to) and 'tijd' (time), and a row of days: 'do vr za zo ma gisteren vandaag kalender...'. The 'tijd' field is empty. The form also includes a map of a location in the Netherlands, a 'land:' dropdown menu set to 'Nederland', and various other input fields for 'soortgroep', 'soortnaam', 'soort', and 'soort:'.

De tweede stap van het doorgeven van een waarneming, is het aangeven van datum en tijd. Dit doet u rechtsboven in het invoerscherm.

Datum invoeren

De datum waarop u de waarneming hebt gedaan voert u in in het bovenste veld:

A close-up of the date and time selection fields. The 'datum:' field contains '15 - 08 - 2009'. To the right are 'tot' and 'tijd' fields. Below the date field, there are links for 'do vr za zo ma gisteren vandaag kalender...'. The 'vandaag' link is highlighted in green.

U kunt de datum invoeren in de witte velden, maar eventueel ook klikken op *vandaag*, *gisteren* of de 5 dagen daarvoor.

Hebt u de waarneming binnen een bepaalde periode gedaan, klik dan op **tot**.

In het scherm dat verschijnt, kunt u de begin- en einddatum van de waarneming invullen. In het eerste veld vult u de startdatum van de waarneming in, in het tweede veld de einddatum van de waarneming.

De kalender gebruiken

U kunt de datum ook opzoeken via de kalender.

Klik dan op **kalender...**. Op de kalender kunt u de gewenste datum aanklikken. Met de grijze pijlen kunt u voor- en achteruit bladeren in de kalender.

Noot: data in de toekomst zijn niet mogelijk.

De tijd doorgeven

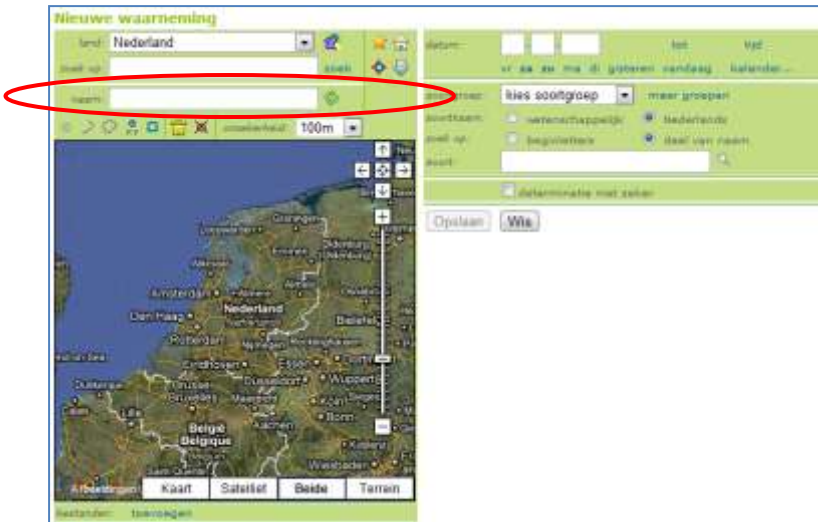
Behalve de datum kunt u ook de tijd waarop u de waarneming heeft gedaan doorgeven. Dit veld is niet verplicht.

Klik op **tijd** (hieronder rood omcirkeld). Er verschijnt een invoerveld waar u de tijd kunt invullen.

datum:	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	tot	tijd
tijd:	<input type="text" value="12"/>	:	<input type="text" value="30"/>			tot	

De naam van de locatie invoeren

U hebt de mogelijkheid om een locatie een eigen naam te geven. Deze namen kunt u toekennen door ze in te voeren in het veld *naam*.

Denk dan bijvoorbeeld aan 'werkgebied uiterwaarden' of 'de Veluwe'.

Dit veld is niet verplicht, indien u niets invult blijft het veld leeg. Indien u op adres gezocht heeft, krijgt de locatie de naam van het betreffende adres.

De knop toont de laatst ingevulde locatienaam van een opgeslagen waarneming.

De soort doorgeven

Een soortgroep kiezen

U begint met het kiezen van een soortgroep. Klik op het pijltje van *kies soortgroep* en het dropdownmenu verschijnt. Kies de juiste soortgroep. Staat de juiste soortgroep niet in de lijst? Voeg dan de juiste soortgroep toe.

NOOT: Om een waarneming door te geven is het aangeven van de soortgroep niet noodzakelijk. Het maakt het zoeken naar een soort alleen gemakkelijker.

Nieuwe waarneming

Een soortgroep toevoegen

In het dropdown menu van de soortgroepen, staan niet alle soortgroepen standaard weergegeven. U kunt soortgroepen echter zelf toevoegen. Klik op **meer groepen**, achter de balk *soortgroep*. Er verschijnt een nieuw scherm.

In het nieuwe scherm ziet u een boomstructuur van de verschillende soortgroepen. Klik op de **+** om de keuzemogelijkheden te tonen (bijvoorbeeld *gewervelden*). Klik op de naam van de soortgroep die u wilt toevoegen (bijvoorbeeld *vissen*): de naam verschijnt rechts in beeld. Klik vervolgens op OK om de soortgroep toe te voegen.

Als u de waarneming die u in deze soortgroep wil doorgeven opslaat, staat de soortgroep vanaf dan standaard in uw lijstje met soortgroepen.

Zoeken op Nederlandse naam

In het invoerveld kunt u de naam van de waargenomen soort invoeren. Typ de juiste soortnaam in het invoerveld. De mogelijkheden verschijnen onder het invoerveld. Klik de gewenste soortnaam aan om te bevestigen.

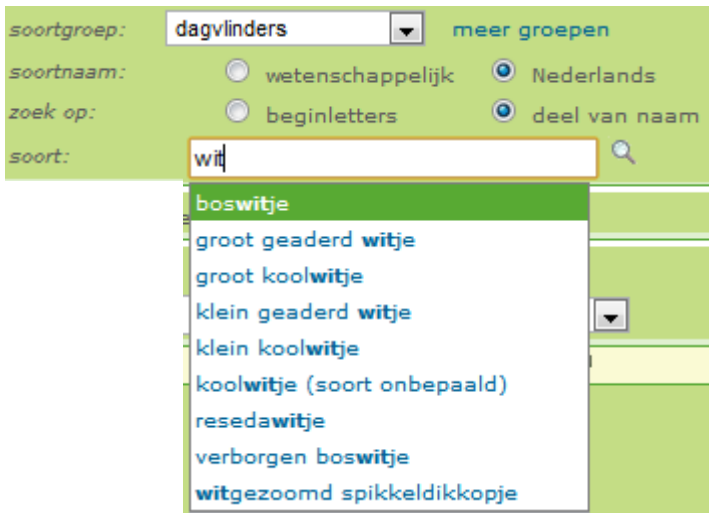

De optie *deel van naam* staat automatisch aan. Dat betekent dat er gezocht wordt in de volledige soortnaam.

Wanneer u een soortgroep heeft aangegeven verschijnen de mogelijkheden na het intypen van drie karakters, wanneer u geen soortgroep aangeeft verschijnen de mogelijkheden na het intypen van zes karakters.

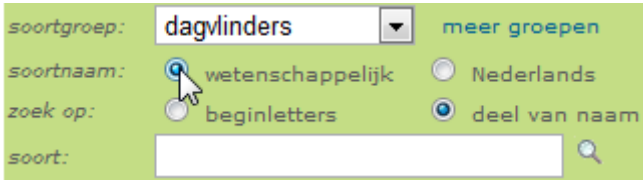
Wilt u na het intypen van een bijvoorbeeld 2 karakters toch beginnen met zoeken, klik dan op , start exact zoeken. Het systeem zoekt dan naar alle mogelijkheden die aan de zoekvraag voldoen.

Voorbeeld: Typ 'wit' in het invoerveld, en alle soorten binnen de aangegeven soortgroep met het woord 'wit' in de naam zullen worden weergegeven. Klik de naam van de waargenomen soort aan om te bevestigen.

Zoeken op wetenschappelijke naam

Wilt u liever op wetenschappelijke naam zoeken? Zet dan het vinkje *wetenschappelijk* aan door in het hokje te klikken.

soortgroep: dagvlinders

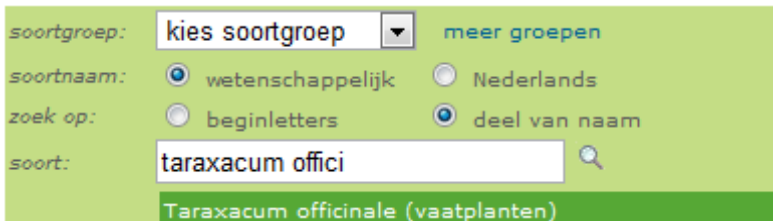
soortnaam: wetenschappelijk Nederlands

zoek op: beginletters deel van naam

soort:

Als u het vakje *deel van naam* aangevinkt laat, zal het systeem zowel op genusnaam als op soortnaam zoeken.

Typ de wetenschappelijke naam in het invoerveld en de juiste soort verschijnt in de groene balk. Klik de soort in de balk aan om de soortnaam te bevestigen:

soortgroep: kies soortgroep

soortnaam: wetenschappelijk Nederlands

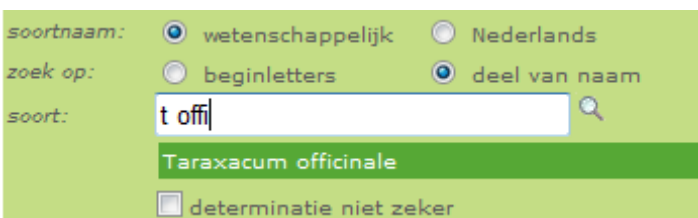
zoek op: beginletters deel van naam

soort: taraxacum offici

Taraxacum officinale (vaatplanten)

Het is niet noodzakelijk de volledige wetenschappelijk naam in te tikken. Indien het vakje *deel van naam* aanstaat is de eerste letter van de genusnaam en een aantal letters van de soortnaam voldoende. Onder het invoerveld verschijnt in de groene balk de juiste soort.

Let op: om de soortkeuze definitief te maken dient u op de juiste mogelijkheid te klikken of deze met de pijltjestoetsen te selecteren en op Enter te drukken.

soortnaam: wetenschappelijk Nederlands

zoek op: beginletters deel van naam

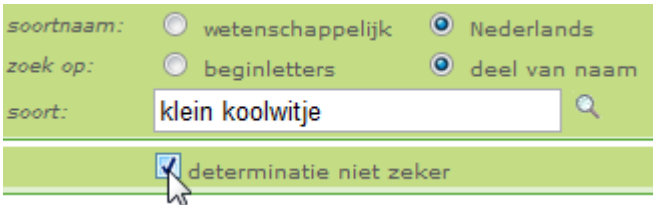
soort: t offi

Taraxacum officinale

determinatie niet zeker

Zekerheid van de determinatie

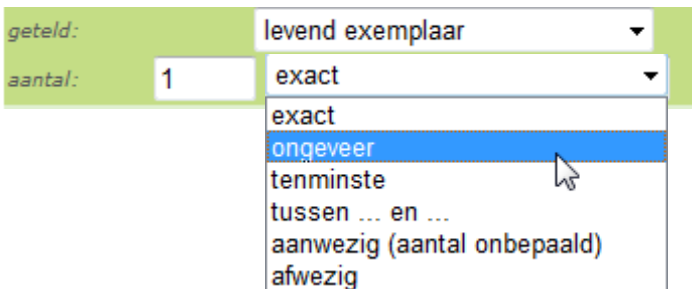
Het is mogelijk dat u niet zeker weet of u een soort juist hebt gede-
termineerd. Indien dit het geval is, kan het vinkje *determinatie niet*
zeker aanzetten door in het hokje te klikken.

soortnaam: wetenschappelijk Nederlands
zoek op: beginletters deel van naam
soort:
 determinatie niet zeker

Aantal individuen

Zodra u de soort bevestigd heeft, kunt u aangeven hoeveel individu-
en u heeft gezien. Dit veld staat standaard op de waarde 1 en nauw-
keurigheid *exact*.

geteld:
aantal:
exact
ongeveer
tenminste
tussen ... en ...
aanwezig (aantal onbepaald)
afwezig

Voer het juiste aantal individuen dat u gezien heeft in. Wanneer u
geen exacte waarde weet kunt u dat ook aangeven. Klik op het pijltje
achter *exact* om het dropdownmenu te openen.

Geef de nauwkeurigheid van uw waarneming aan.

Hebt u alles ingevuld? Klik dan op , of vul de extra vel-
den in (zie volgende pagina's).

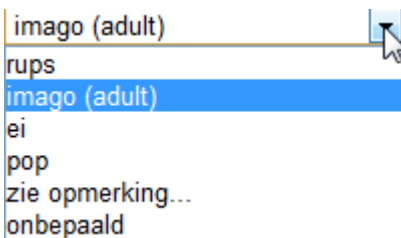
Basisvelden invullen

Om meer informatie over de waarneming te geven, kunt u de basisvelden invullen. Deze velden zijn ingevuld met standaardwaarden die u kunt wijzigen. De basisvelden worden automatisch getoond zodra u de soort bevestigt. De keuzemogelijkheden zijn afhankelijk van de soort die u hebt ingevoerd.

basisvelden	
stadium:	imago (adult) ▼
sekse:	onbepaald ▼
gedrag:	onbepaald ▼
determinatiemethode:	gezien ▼

Stadium invoeren

Verschillende soortgroepen hebben verschillende stadia. De stadia waaruit u kunt kiezen verschillen dus per soortgroep. Onderstaand een voorbeeld van de stadia van de soortgroep dagvlinders. Kies het juiste stadium uit het dropdownmenu.

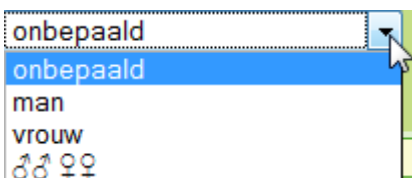

A dropdown menu showing the following options: imago (adult), rups, imago (adult), ei, pop, zie opmerking..., and onbepaald. The 'imago (adult)' option is currently selected and highlighted in blue.

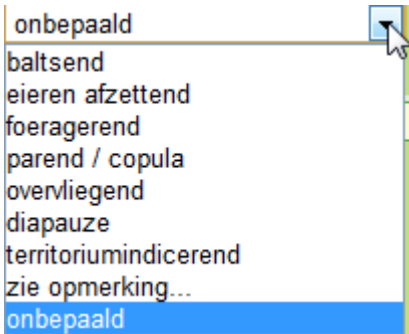
Indien het gewenste stadium niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Sekse invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *onbepaald*. Kies de juiste sekse uit het dropdownmenu.

A dropdown menu showing the following options: onbepaald, onbepaald, man, vrouw, and ♂♂ ♀♀. The 'onbepaald' option is currently selected and highlighted in blue.

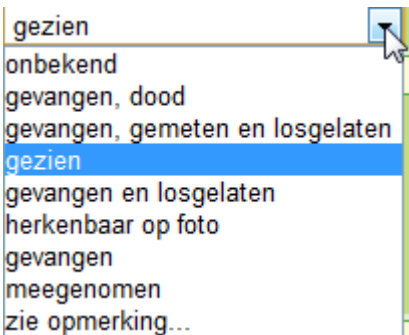
Gedrag invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *onbepaald*. De mogelijkheden zijn gekoppeld aan de soort die u hebt gekozen. Kies het juiste gedrag uit het dropdownmenu.

Indien het gewenste gedrag niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Determinatiemethode invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *gezien*. Kies de juiste determinatiemethode uit het dropdownmenu.

Indien de gewenste determinatiemethode niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Extra velden invullen

Om meer informatie bij de waarneming te geven, kunt u de extra velden invullen. Deze velden zijn niet verplicht. De extra velden worden automatisch getoond zodra u de soort heeft bevestigd. De velden zijn afhankelijk van de soort die u hebt ingevoerd.

extra velden

biotoop: onbepaald
kies ipi-code

zoek- of vangmethode: niet van toepassing

bewijs: geen

doodsoorzaak: niet van toepassing

opmerking

Biotoop invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op onbepaald. Met behulp van een ipi-code kunt u de biotoop aangeven. Klik op **kies ipi-code**.

Er verschijnt een nieuw scherm. Kies uit de boomstructuur de juiste ipi-code en klik op **OK**.

kies uit lijst

- biotoop (ipi)
  - 100 - Bossen, Struwelen, Singels e.d.
  - 200 - Open gebieden buiten de agrarische productiesfeer
  - 300 - Met lijnvormige open wateren
  - 400 - Agrarisch gebied
  - 500 - Ruderaal en stedelijk gebied
    - 510 - Ruderaal gebieden
    - 520 - Bebouwd gebied
  - 600 - Infrastructuur
  - 700 - Lijnvormige wateren
  - 800 - Brongebieden
  - 900 - Oeverzones
  - Bijzondere elementen

geselecteerd:
520 - Bebouwd gebied

Annuleer OK

De ipi-code verschijnt in beeld:

The image shows a screenshot of a web form. At the top, there is a header bar with the text 'extra velden' on the left and a small grey button on the right. Below this, there is a dropdown menu with the selected option '520 - Bebouwd gebied'. Underneath the dropdown, there is a trash can icon followed by the text 'kies ipi-code'.

U kunt de ipi-code weer verwijderen met .

Zoek- of vangmethode invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *onbepaald*. Kies de juiste verzamelmethode uit het dropdownmenu. Indien de gewenste verblijfplaats niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Bewijs invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *onbepaald*. Kies het juiste bewijs uit het dropdownmenu. Indien het gewenste bewijs niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Verblijfplaats invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *onbepaald*. Kies de juiste verblijfplaats uit het dropdownmenu. Indien de gewenste verblijfplaats niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Doodsoorzaak invoeren

Dit veld is niet verplicht en staat standaard op *onbepaald*. Kies de juiste doodsoorzaak uit het dropdownmenu. Indien de gewenste oorzaak niet in de lijst staat of indien u aanvullingen heeft, klikt u op *zie opmerking*. U kunt dan in het opmerkingenveld extra informatie geven. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

Opmerkingen toevoegen

Heeft u nog meer informatie bij de waarneming, maar past dit niet bij een van de invoervelden? U kunt uw commentaar toevoegen in het opmerkingenveld. Het opmerkingenveld bevindt zich helemaal onderaan, net boven de knop *Opslaan*.

extra velden	
biotoop:	520 - Bebouwd gebied 🗑️ kies ipi-code
zoek- of vangmethode:	niet van toepassing
bewijs:	geen
doodsoorzaak:	niet van toepassing
opmerking	
hier kunt u een opmerking kwijt	

Hebt u alles naar wens ingevuld? Klik dan op

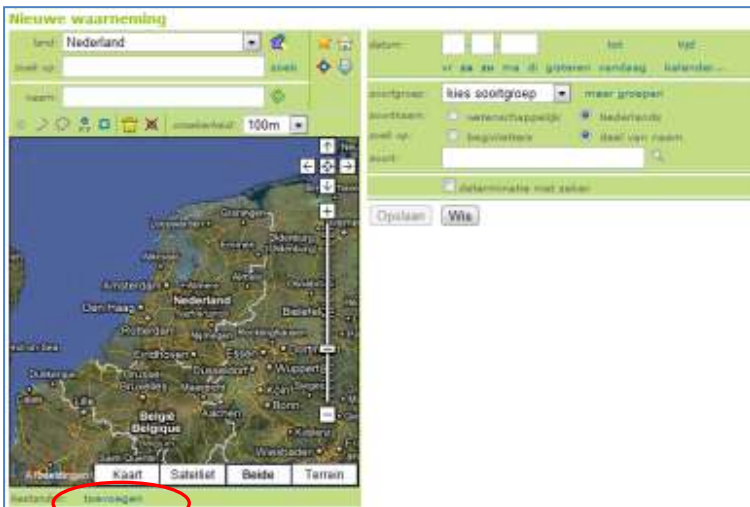
Opslaan

Foto of geluidsopname toevoegen aan de waarneming

Aan iedere waarneming kunt u foto's en geluidsopnamen toevoegen. Bestanden kunnen worden toegevoegd in de volgende formaten: jpg, png, gif, mp3, mpeg, wma, wav.

De foto's die worden toegevoegd, worden allemaal door een expert bekeken en gevalideerd.

Klik op **toevoegen**, net onder de kaart.

Het scherm *Upload mediabestanden* verschijnt:

Upload mediabestanden

Voeg alleen bestanden toe die bij de waarneming horen. (jpg, jpeg, png, gif, mp3, mpeg, wma, wav)

bestand:

Klik op **Bladeren_** om het juiste bestand te kiezen.

Klik op **upload** om de foto's aan de waarneming toe te voegen.

U kunt meerdere bestanden achter elkaar uploaden door op het plusje te klikken:

The screenshot shows a web form titled "Upload mediabestanden". Below the title, there is a line of text: "Voeg alleen bestanden toe die bij de waarneming horen. (.jpg, .jpeg, .png, .gif, .mp3, .mpeg, .wma, .wav)". There are two input fields, each followed by a "Bladeren_" button. Below the first input field is an "upload" button and a "sluiten" button. To the right of the second input field is a button that says "[nog een bestand uploaden]" with a plus sign icon.

Nadat de foto is geladen verschijnt de foto in het scherm (dit kan even duren). De toegevoegde foto('s) en/of geluidsopnamen zijn na sluiten van het upload-scherm zichtbaar onder de kaart.

Waarnemingen bekijken

Alle door u ingevoerde waarnemingen kunt u bekijken in het menu *Waarnemingen*. Dit menu bevindt zich boven in beeld in de menu-balk.

Betekenis symbolen in het menu waarnemingen

In het menu *waarnemingen* vindt u verschillende functies om het organiseren van uw waarnemingen gemakkelijker te maken.

Links in beeld ziet u de volgende symbolen:

waarnemingen

Wijzig de naam van een map (eerst de map selecteren)

Verwijder de geselecteerde map

Geef iemand rechten bij geselecteerde map

Toon de inhoud van de geselecteerde map

Toon een soortenlijst van de geselecteerde map

Toon de foto's die toegevoegd zijn aan de waarnemingen van de geselecteerde map

Waarnemingen filteren

Waarnemingen in submappen tonen

Bekijk de instructies

De inhoud van een map bekijken

De inhoud van een map kan op verschillende manieren getoond worden: een waarnemingenlijst, een soortenlijst en foto's.

Waarnemingenlijst tonen

- Selecteer de map waarvan u de waarnemingen wil bekijken (waarnemingen die niet in een map zijn ingedeeld zitten standaard in de *inbox*).
- Klik op in het bovenste menu om de inhoud van de map te tonen. U ziet nu de lijst van waarnemingen die in de geselecteerde map staan.
- Of klik op [waarnemingen](#) in het menu *Toon inhoud map* (linksonder in beeld) om een waarnemingenlijst weer te geven.

Soortenlijst tonen

- Selecteer de map waarvan u de waarnemingen wil bekijken (waarnemingen die niet in een map zijn ingedeeld zitten standaard in de *inbox*).
- Klik op in het bovenste menu om de soortenlijst te tonen
- Of klik op [soortenlijst](#) in het menu *Toon inhoud map* (linksonder in beeld) om alleen de soortenlijst te zien. De soorten staan per soortgroep onder elkaar.

Foto-overzicht tonen

- Selecteer de map waarvan u de waarnemingen wil bekijken (waarnemingen die niet in een map zijn ingedeeld zitten standaard in de *inbox*).
- Klik op in het bovenste menu om de foto's van de geselecteerde map te tonen.

- Of klik op **foto's** in het menu *Toon inhoud map* om alleen de foto's te bekijken die aan de waarneming(en) in de geselecteerde map zijn toegevoegd.

Waarnemingen in submappen tonen

- Selecteer de map waarvan u de waarnemingen wil bekijken (waarnemingen die niet in een map zijn ingedeeld zitten standaard in de *inbox*).
- Klik op om de waarnemingen in de submappen ook te tonen. Als het vinkje aan staat ziet u zowel de waarnemingen die daadwerkelijk in de geselecteerde map zaten als de waarnemingen in de onderliggende mappen. Als het vinkje uitstaat ziet u alleen de waarnemingen die daadwerkelijk in de geselecteerde map zaten.

Betekenis van de symbolen in de waarnemingenlijst

Status van de waarneming

In de eerste kolom ziet u de status van de waarneming.

- Waarneming ingediend
- Waarneming in behandeling
- Waarneming automatisch gevalideerd
- Waarneming gevalideerd door expert
- Waarneming afgewezen door expert

Informatie over de waarneming

In de volgende kolommen staat de informatie die u aan de waarneming hebt toegevoegd: de datum waarop u de waarneming hebt gedaan, het aantal, het stadium, de sekse, de manier waarop u de locatie hebt aangeduid (punt, lijn, vlak, etc.) en de naam van de locatie. De betekenis van de symbolen in de kolom *plaats* is als volgt:

- Puntwaarneming
- Lijn
- Vlak
- Hok
- XY-coordinaat

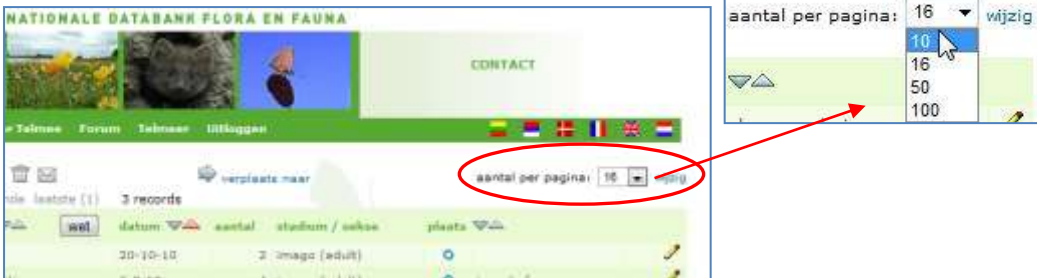
Achter de waarneming staat , voor het wijzigen van waarnemingen. Meer instructies vindt u op pagina 39.

Klik op om de wetenschappelijke namen van de waarnemingen te tonen.

Bladeren door de waarnemingen

De waarnemingen worden per 16 op een pagina getoond. Wilt u dat er meer dan 16 waarnemingen op een pagina worden getoond? Klik dan rechtsboven op het dropdownmenu en kies het gewenste aantal.

Met behulp van deze balk:

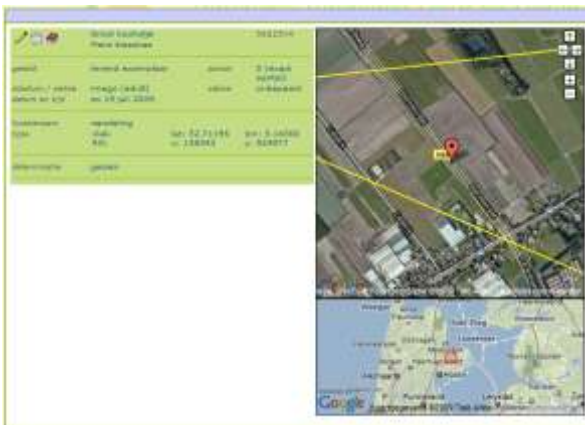
[eerste](#) | [< vorige](#) | [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) | [volgende >](#) | [laatste \(4\)](#)

kunt u door uw waarnemingen bladeren.

Volgorde van de waarnemingen

De volgorde waarin de waarnemingen staan is de volgorde van de datum waarop u de waarneming hebt gedaan. U kunt de gegevens sorteren per kolom. Klik op om de volgorde te wijzigen.

De details van een waarneming bekijken

Om de details van een bepaalde waarneming te zien klikt u op de waarneming. In een nieuw scherm verschijnen de details van de betreffende waarne-

ming. Met de optie kunt u direct de soortinformatie bekijken.

Waarnemingen wijzigen

Klik op het tabblad *Waarnemingen*. Achter de waarnemingen die u nog kunt wijzigen ziet u het symbool staan.

Klik achter de waarneming die u wilt wijzigen op . De waarneming verschijnt nu in het menu *wijzig waarneming*.

The screenshot shows a table with columns: soort, datum, aantal, stadium / sekse, and plaats. The table contains 13 rows of data. A red circle highlights a pencil icon in the rightmost column of the second row.

	soort	WWT	datum	aantal	stadium / sekse	plaats	
1	groene tikker (soort onbepaald)		14 okt 08	1	adult	de zwoth	
3	Kulfaatscholver		14 okt 08	1		de zwoth	
3	bruine sikkenpage	✓	21 jun 08	4	imago (adult)	waarnemersdag	
4	kleine parelmoervlinder	✓	21 jun 08	1	imago (adult)	waarnemersdag	
5	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	1	imago (adult)	waarnemersdag	
6	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	2	imago (adult)	waarnemersdag	
7	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	3	imago (adult)	waarnemersdag	
8	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	1	imago (adult)	waarnemersdag	
9	kleine parelmoervlinder	✓	21 jun 08	1	imago (adult)	pen	
10	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	1	imago (adult)	pen	
11	kleine parelmoervlinder	✓	21 jun 08	2	imago (adult)	pen	
12	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	2	imago (adult)	pen	
13	dunparelmoervlinder	✓	21 jun 08	1	imago (adult)	pen	

In het menu *wijzig waarneming* kunt u de waarneming aanpassen. Dit veld is gelijk aan het invoerveld van een nieuwe waarneming. U kunt informatie toevoegen, wijzigen of verwijderen.

Wanneer de waarneming op de juiste manier gewijzigd is, klik dan op

Opslaan

. De waarneming is gewijzigd.

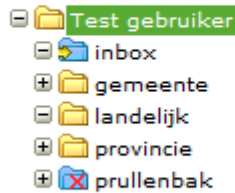
Waarnemingen indelen

Om uw waarnemingen overzichtelijk te houden, biedt het invoerportaal u de mogelijkheid ze in mappen in te delen. Dit doet u altijd via het menu *waarnemingen*. Waarnemingen die u nog niet in een map heeft gezet, komen automatisch in uw *inbox* terecht.

Een map aanmaken

1. Klik in het menu *nieuw* op
2. De nieuwe map verschijnt in de lijst
3. Typ een naam om de map een nieuwe naam te geven
4. Druk op [Enter] om de nieuwe naam te bevestigen.

waarnemingen

De map is nu aangemaakt en staat in de lijst. Op deze manier kunt u meerdere mappen en inventarisaties toevoegen. U kunt bestaande waarnemingen en nieuwe waarnemingen toevoegen aan de map.

Waarnemingen toevoegen aan een map

Wanneer u de gewenste map(pen) hebt aangemaakt, kunt u nieuwe waarnemingen eraan toevoegen. Klik op de map waaraan u een waarneming wil toevoegen. In dit voorbeeld de map *gemeente*. De map die geselecteerd staat herkent u aan de groene kleur.

1. Klik op [waarnemingen invoeren](#) (rood omcirkeld).
2. U komt nu in het invoerscherm *nieuwe waarneming*. Linksboven in beeld ziet u aan welke map de waarneming zal worden toegevoegd.
3. Voer de waarneming in en klik op **Opslaan**.

4. De waarneming is nu toegevoegd aan de map.

Waarnemingen verplaatsen

Wanneer u de gewenste mappen hebt aangemaakt, kunt u de waarnemingen gaan indelen. Daarbij kunt u waarnemingen van de ene naar de andere map verplaatsen.

Boven uw waarnemingenlijst ziet u dit symbool:

1. Selecteer de waarneming(en) die u wilt verplaatsen door het vakje voor de waarneming aan te klikken.

inbox   verplaats naar

eerste | < vorige | 1 2 3 | volgende > | laatste (3) 45 records gevonden

			soort		wet	datum	aantal	stadium / sekse
1	☒		hooibeestje			24 nov 04	1	rups
2	☐		Plasrombout			30 nov 04	1	
3	☒	☒	kleine vos			24 mrt 07	7	imago (adult)
4	☐	☒	Bruinrode heidelibel			9 okt 07	1	larf
5	☒	☒	duinparelmoervlinder			21 jun 08	2	imago (adult)
6	☒	☒	kleine parelmoervlinder			21 jun 08	2	imago (adult)

2. Klik op verplaats naar . Deze knop vindt u boven in beeld, boven de waarnemingenlijst.
3. Kies de map waar u de waarnemingen naartoe wil verplaatsen (links in beeld).
4. Klik op Start rechtsboven in beeld.

Uw waarnemingen nu zijn verplaatst naar de gekozen map.

Waarnemingen filteren

Gebruik de filterknop om waarnemingen te zoeken voor een bepaald gebied, soortgroep of periode.

Klik op .

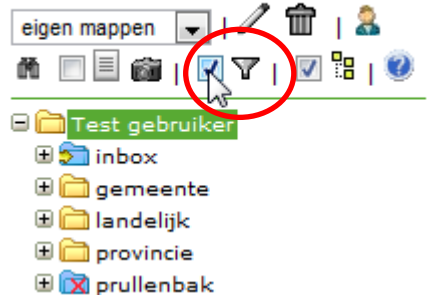

Rechts in beeld verschijnt een nieuw menu. U kunt nu het gewenste filter aanmaken. Kies bijvoorbeeld voor een bepaalde locatie, soortgroep, soort en/of periode. Klik vervolgens op .

De waarnemingen die aan de zoekopdracht voldoen worden getoond.

Wilt u het filter weer verwijderen? Zet dan het vinkje voor het filter-icoon uit.

waarnemingen

Rechten op mappen toekennen

U kunt per map rechten toekennen aan andere gebruikers. Zo kunnen alle waarnemingen van een project meteen bij elkaar worden geplaatst, of kunnen individuele waarnemers hun mappen met elkaar delen.

Let op: u kunt alleen rechten toekennen op mappen die onder uw inbox zijn aangemaakt.

Personenselectie

Klik op om het menu 'personenselectie te openen.

U komt terecht in het menu 'personenselectie'.

Bekenden

In het menu bekenden, waarmee het scherm personeselectie opent, ziet u de naam en de loginnaam van personen waaraan u eerder rechten heeft toegekend. Uit deze lijst kunt u snel waarnemers kiezen. Wanneer de gewenste waarnemer niet in de lijst van bekenden staat, kunt u een persoon kiezen of toevoegen.

Persoon kiezen

Om een persoon te kunnen kiezen, klikt u op u 'persoon kiezen' boven in beeld.

The screenshot shows a window titled "kies rechten bij map" with a close button. The main content area is titled "Personenselectie" and has two tabs: "bekenden" and "persoon kiezen", with the latter selected. Below the tabs are two input fields: "gebruikersnaam*" and "e-mailadres*", both empty. A "Zoeken" button is to the right. Below the fields is the text "* = verplicht". A table titled "Bestaande rechten" is shown below. It has columns for "#", "persoon", "rechten", and "loginnaam". One row is visible with "# 1", "Test gebruiker", "beheerder", and "test".

Om iemand te kunnen kiezen zijn gebruikersnaam en e-mailadres

verplichte velden. Klik op .

Wanneer het systeem het account gevonden heeft verschijnt dit in beeld. Wanneer er geen overeenkomsten gevonden zijn krijgt u daar een melding van.

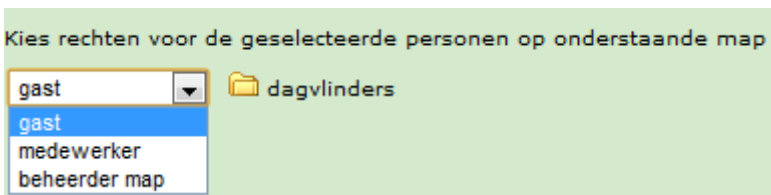

The screenshot shows the same "Personenselectie" window. The "gebruikersnaam*" field now contains "test" and the "e-mailadres*" field contains "test@test.nl". The "Zoeken" button is highlighted. Below the table "Bestaande rechten", there is a checkbox next to the first row. Below the table, the text "Kies rechten voor de geselecteerde personen op onderstaande map" is followed by a dropdown menu showing "gast" and a folder icon labeled "landelijk". A "Toekennen" button is at the bottom.

Rechten geven

Zodra u de waarnemer die u rechten wil geven hebt gevonden, kiest u uit het dropdownmenu welke rechten deze persoon krijgt.

Gast: alle waarnemingen uit de geselecteerde map mogen bekeken worden

Medewerker: alle waarnemingen uit de geselecteerde map mogen bekeken worden en er mogen waarnemingen aan de map worden toegevoegd

Beheerder map: alle waarnemingen uit de geselecteerde map mogen bekeken worden en er mogen waarnemingen aan de map worden toegevoegd.

Kies de gewenste rol. Klik op

Toekennen

Zodra u een waarnemer rechten heeft gegeven op een map, krijgt de betreffende persoon een e-mail.

Mappen waarop u rechten hebt, zijn te herkennen aan de verschillende icoontjes:

 : "gewone" map; u heeft daarop alle rechten. Deze mappen staan onder uw eigen mappen.

 map waarop u aan anderen rechten heeft gegeven. Deze mappen staan onder uw eigen mappen.

 map waarop iemand anders u invoerrechten heeft gegeven; u mag hier waarnemingen aan toevoegen en wijzigen. Deze mappen staan onder uw invoermappen.

 map waarop iemand anders u inkijkrechten heeft gegeven; u mag hier waarnemingen in bekijken maar niet wijzigen. Deze mappen staan onder uw inkijsmappen.

 U heeft rechten op een onderliggende map van deze map.

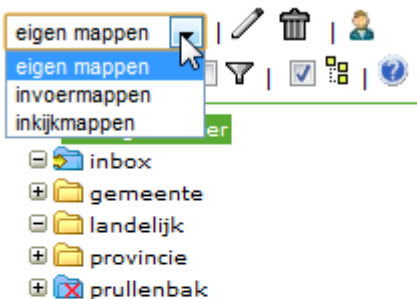
 U hebt rechten op deze map, en alle mappen die daarboven liggen

Mappen van een andere waarnemer bekijken

Wanneer u rechten hebt gekregen op een map, kunt u deze in uw eigen mappenlijst bekijken.

In het dropdownmenu vindt u de verschillende mogelijkheden.

waarnemingen

In uw **eigen mappen** kunt u waarnemingen bekijken, toevoegen, wijzigen of verwijderen.

In uw **invoermappen** kunt u waarnemingen van een andere waarnemer bekijken en toevoegen, mits u daartoe rechten hebt gekregen.

In uw **inkijsmappen** kunt u waarnemingen van een andere waarnemer bekijken, mits u daartoe rechten hebt gekregen.

nieuw

 map

toon inhoud map

waarnemingen

soortenlijst

foto's

exporteer

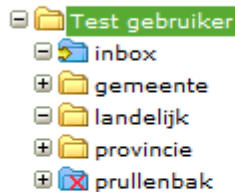
Waarnemingen exporteren

Waarnemingen kunnen geëxporteerd worden naar een xls-, kml-, of csv-file.

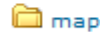
1. Selecteer de waarnemingen die u wilt exporteren. Als u niets selecteert, worden alle waarnemingen geëxporteerd.
2. Klik op **exporteer**, linksonder in beeld
3. Kies het gewenste bestand (Excel, csv of kml)
4. Klik op **start export**

U kunt een foutmelding krijgen als u heel veel waarnemingen tegelijk probeert te exporteren. Probeer dan kleinere sets te maken door een filter toe te passen of de waarnemingen in mappen in te delen.

waarnemingen

nieuw

toon inhoud map

[waarnemingen](#)

[soortenlijst](#)

[foto's](#)

[exporteer](#)

Bericht van een expert

Wanneer u een zeer bijzondere waarneming heeft gedaan is het soms nodig daar meer 'bewijs' voor te leveren (bijvoorbeeld een foto). Wanneer dat niet lukt, is het mogelijk dat de waarneming niet wordt gevalideerd. De waarneming blijft wel in uw overzicht staan, maar wordt niet opgenomen in de NDFF. Het kan zijn dat u waarnemingen invoert die door een expert bekeken dienen te worden. In dat geval ontvangt u een bericht van de expert.

Opmerking van een expert

Na inloggen verschijnt het volgende veld in beeld:

Instructies

Reageren op commentaar/vraag van soortexpert

Klik op de blauwe tekst. U komt nu bij de betreffende waarneming en u ziet de opmerkingen van de soortexpert verschijnen.

Voorstel voor andere soort

Wanneer een expert vermoedt dat u een soort hebt gezien die lijkt op de soort die u heeft gemeld, kan hij een wijziging voorstellen. Deze suggestie kunt u in het scherm direct *accepteren* of *verwerpen*. Verwerpt u het voorstel? Geef dan in het tekstvak aan waarom.

Log

datum	naam	type	waarde
14-10-2009	Ineke Koopmans	Beste waarnemer, Kan het zijn dat het een klein koolwitje was? Oranjetipjes vliegen namelijk niet in oktober. klein koolwitje	

De soortexpert stelt de volgende soort voor:

klein koolwitje (*Pieris rapae*)

[accepteren](#)

indien u hiermee niet akkoord gaat, graag uw reactie:

[verwerpen](#)

Tips voor invoer van waarnemingen

- Zorg voor standaardisering. Hiermee wordt bewerkstelligd dat verzamelde gegevens onderling vergelijkbaar zijn;
- Laat bij veldonderzoek een waarneming zo gedetailleerd mogelijk vastleggen. Ga uit van de stelregel 'liever mee verlegen dan om verlegen'. Achteraf aggregeren naar een groter gebied kan altijd nog;
- Stel de eis dat bij inventariseren landelijke protocollen worden gevolgd. Een overzicht van goedgekeurde protocollen vindt u op www.gegevensautoriteitnatuur.nl;
- Maak voor de inventarisatie alvast een uitdraai van de gegevens uit het uitvoerportaal. Zo kunt u gericht zoeken naar soorten die al eerder zijn waargenomen in het gebied;
- Probeer bij het constateren van een bijzondere soort te zorgen voor bewijsmateriaal (foto's). Dit kan in het validatieproces veel tijd schelen;
- Ga na of bronnen die in rapporten gebruikt zijn al een relatie hebben met landelijke gegevensvoorziening. Een zoektocht naar bestaande informatie levert namelijk regelmatig waardevolle aanvullingen op;
- Besef dat nulwaarnemingen alleen vastgelegd kunnen worden wanneer een protocol is gevolgd en ingevuld. Nulwaarnemingen die zonder protocol worden ingevoerd blijven wel te zien in uw eigen waarnemingenlijst, maar stromen niet door naar de uitleverdatabase.

Hebt u vragen? Neem dan contact op met onze Helpdesk: (0800) 2356333 (gratis) of info@telmee.nl.

Het Natuurloket

(0800) 2356333 (gratis)

info@natuurloket.nl

www.natuurloket.nl

